తత: శుభ్ర వస్త్రం ధృత్వా। ఆచమ్య॥ విధి ప్రకారేణ భస్మధారణం, సంధ్యా వందనాదికం కుర్యాత్॥

స్నానప్రకరణం సంపూర్ణమ్॥

శ్రీ మత్తుంగభద్రానదీ సర్వోపచార పూజావిధిః

హరిః ఓమ్॥ ఆచమ్య, కేశవాయస్వాహా... అథాఽపఉపస్పృశేత్ ఉత్తిష్ఠంతు... సమారభే। ప్రాణాయామః। మమ/ యజమానస్య ఉపాత్త దురితక్షయ ద్వారా శుభే శోభనే ముహూర్తే శ్రీ మహావిష్ణో రాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయపరార్థే, శ్వేత వరాహ కల్పే వైవస్వతమన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే మేరోః దక్షిణ దిగ్భాగే శ్రీశైలస్య నైరృతి ప్రదేశే కృష్ణాకావేర్యోః మధ్యదేశే, తుంగభద్రాపుష్కర నదీ తీరే అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన సర్వధారి నామ సంవత్సరే దక్షిణాయనే, హేమంత ఋతౌ, మార్గశీర్ష మాసే... పక్షే.. తిథౌ, ... వాసరే శుభనక్షత్రే, శుభయోగే, శుభకరణే ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ శ్రీమాన్.. గోత్రః ... నామధేయః శ్రీయతః... గోత్రస్య... నామధేయస్య (స్త్రీలకు) శ్రీమత్యాః ... గోత్రాయాః... నామధేయవత్యాః మమ/ యజమానస్య సహకుటుంబ స్యక్షేమస్థైర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వరాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ పురుషార్థ ఫలసిద్ధ్యర్థం, మృగాగతే దేవగురౌ సార్ధత్రికోటి తీర్థ పుష్కర ప్రయుక్త తుంగభద్రానదీ ప్రీత్యర్థం కల్పోక్త ప్రకారేణ సర్వోపచార పూజాం కరిష్యే।

ఆదౌనిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే। గణాధిపపూజాం కృత్వా। తత: తుంగభద్రా నదీపూజాకర్తవ్యా।

తుంగభద్రానదీం ధ్యాయేత్।

తుంగభద్రే నమస్తుభ్యం తుంగా పాప వినాశినీ।
తుంగస్తరంగ సంశోభి ధ్యాయామి మనసాఽనిశం॥

॥ ధ్యాయామి॥

ఆవాహయామి దేవేశి సదాశీతల వాహినీ।
భద్రానదీ సమాయుక్తే తుంగభద్రేనమోస్తుతే॥

॥ ఆవాహయామి॥

సింహాసనం మహద్దివ్యం జాతరూపోపశోభితం।
సర్వరత్న సమోపేతం దాస్యామి ప్రీతయేతవ॥

॥ ఆసనం సమర్పయామి॥

గంగాది సర్వతీర్థేభ్యః ఆనీతం విమలం జలం।
పాద్యం గృహాణ దేవేశి। మమసౌఖ్య ప్రవర్ధినీ॥

॥ పాద్యం సమర్పయామి॥

గంధ పుష్పాక్షతైర్యుక్తం స్వర్ణపాత్రే ప్రతిష్ఠితం ।
అర్ఘ్యం దాస్యామి దేవేశి సర్వపాప వినాశినీ ॥

॥ అర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥

ఆచమ్యతాం జలమిదం సుగంధ ద్రవ్య సంయుతం
దాస్యామితవ ప్రీత్యర్థం గృహాణ శుభగే శుభే ॥

॥ ఆచమనీయం సమర్పయామి ॥

పయోదధి ఘృతోపేతం శర్కరామధు సంయుతం ।
స్నానం పంచామృతైర్దివ్యైః స్నాపయామి తరంగిణి॥

॥ పంచామృతస్నానం సమర్పయామి ॥

సుశీతల మిదం గాంగ సలిలం కలుషాపహం ।
శుద్ధోదక స్నాన మిదం గృహాణకలుషాపహే॥

॥ శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి ॥

శుభ్రవస్త్ర ద్వయం చారు హేమకార్పాసనిర్మితం।
దాస్యామితవ ప్రీత్యర్థం సంగృహాణ మహానఘే॥

॥ వస్త్రం సమర్పయామి ॥
సువర్ణ తంతుభిర్యుక్తం బ్రహ్మణా నిర్మితం పురా।
ఉపవీతం ప్రదాస్యామి గృహాణభవనాశినీ ॥
॥ ఉపవీతం సమర్పయామి ॥
కర్పూరాగరుకస్తూరీ కుంకుమోపేత ముత్తమం।
గంధం దాస్యామి తీర్థేశి దేవర్షి గణసేవితే ॥
॥ గంధం సమర్పయామి ॥
హారకంకణ కేయూర గ్రైవేయక మహోత్తమం।
సర్వాభరణ పుంజాని దదామి సుఖాదాయినీ॥
॥ ఆభరణాని సమర్పయామి ॥
అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలితండుల మిశ్రితాన్।
అర్పయామి శివేభద్రే సంగృహాణ జగత్ప్రియే॥
॥ అక్షతాన్ సమర్పయామి ॥
జాతీకుందకురంటాశ్చ మల్లికామాలతీ తథా।
నానావిధాని పుష్పాణి పూజయామి శుభోదయే॥
॥ పుష్పాణి పూజయామి ॥

: అథాంగ పూజా :

తుంగాయైనమః పాదౌపూజయామి। భద్రాయై నమః గుల్ఫౌ పూజయామి। సుఫలదాయైనమః జంఘే పూజయామి। కృష్ణాగామిన్యైనమః ఊరూ పూజయామి। మహావర్తాయైనమః కటింపూజయామి। కుటిలావర్తాయైనమః నాభిం పూజయామి। నదీశిరోమణ్యై నమః హృదయం పూజయామి। పానసౌభాగ్యాయైనమః హృదయం పూజయామి। కంబుకంఠాయైనమః కంఠం పూజయామి। మీనన(క్రసంచారాయై నమః నేత్రే పూజయామి। సర్వదేవ పూజితాయైనమః శిరః పూజయామి ।

తుంగభద్రాయైనమః సర్వాణ్యంగాని పూజయామి।

: అష్టోత్తర శతనామ పూజా :

ఓం తుంగభద్రాయై నమః
తుంగతరగాయై
తుంగ పాప వినాశిన్యై
తుంగోత్తుంగదయాసారాయై
తుంగోజ్జ్వల విభూషితాయై
తుంగరసాయై
తుంగధ్వన్యై
తుంగవేగాయై
తుంగసైకత యుక్తాయై
తుంగ జీవనధారిణ్యై (10)
సహ్యాద్రి పాద సంభూతాయై
సహ్యపర్వత భూషణాయై
సహ్యాద్రిపావనాయై
సహ్యాద్రికీర్తి వర్ధనాయై
సహ్యాద్రి సమలంకారాయై
సహ్యాక్రోడపాదముద్రికాయై
సర్వపాపహరాయై
సర్వేప్సితఫలప్రదాయై
సర్వ సంపూజితాయై
సర్వరోగోపద్రవహారిణ్యై (20)

ఓం సర్వనదీసామరస్యాయైనమః
సర్వనదీ సంగమాయై
సర్వనదీసారభూతాయై
సర్వజీవన జీవనాయై
సర్వేషాం సౌఖ్యదాయిన్యై
సర్వదేవసుపూజితాయై
సర్వఋషిగణసేవితాయై
సర్వబీజ సంపుష్టిదాయై
సర్వఫలప్రదాయై
సర్వేష్టఫలకామదుఘే (30)
నిర్మలాంబు ప్రపూరాయై
నిర్మలవాహిన్యై
నిర్మలాయై
నిర్మలఫలాయై
నిర్మలాక్తతరంగిణ్యై
నిర్మల దయాయై
నిర్మల విభూషితాయై
నిర్మలవరదాయిన్యై
నిర్మలస్తుతి ప్రీతాయై
నిర్మలాలంకృతాయై నమః (40)

సకలప్రాణి జీవనాయై
సకలజనపూజితాయై
సకలాభీష్ట ప్రదాత్ర్యై
సకలజన మోహనాయై
సకలాకర్షితాయై
సకలప్రాణి హర్షదాయై
సకలాఘ వినాశనాయై
సకల ప్రాణి సంపదాయై
సకలాగమసారాయై
సకలప్రాణిధారికాయై (50)
దివ్య పూజ్యాయై
దివ్యవాహాయై
దివ్యర్షిగణపూజితాయై
దివ్యర్షిమానితాయై
దివ్యజీవనప్రదాయిన్యై
దివ్యౌఘసేవితాయై
దివ్యగంగాసమఫలప్రదాయై
దివ్యతరంగిణ్యై
దివ్యఫలదాయై
దివ్యవాహిన్యై (60)
శశితుల్యాయై
శశిభూషప్రియాయై
శశిసమప్రభాయై
శశిసేవ్యాయై
శశి శీతాయై
శశిసైకతశోభితాయై
శశినాసమలంకారాయై
శశిశేఖరధారిణ్యై
శశిప్రభాతరంగాయై
శశిహస్తైఃపులంకితాయై (70)
నదీభూషాయై
నదీనాంశ్రేష్ఠాయై
నదీపావనాయై
నదీశిరోమణ్యై
నదీసంఘసుసేవితాయై
నదీశిరోవిభూషాయై
నదీనదసమానితాయై
నదీకులనాయికాయై
నదీనాంసమలంకృతాయై
నదీకులపావనాయై (80)
కృష్ణాప్రియాయై
కృష్ణా సంగాయై
కృష్ణామిశ్రాయై
కృష్ణా సంకలితాయై

కృష్ణా సఖ్యై	భవనాశిన్యై
కృష్ణా సహాయై	భవవాయువ్యాళిన్యై
కృష్ణా సహసుచారిణ్యై	భవదాయై
కృష్ణా భూషాయై	భవ సంచితాయై (100)
కృష్ణ తరగాయై	భక్త ప్రియాయై
కృష్ణా సహప్రవాహిన్యై (90)	భక్త సహాయై
భవపాశవిమోచనాయై	భక్తిదాయై
భవపాపవిదూరగాయై	భక్త వత్సలాయై
భవనాశినీ సంగాయై	భక్తి ప్రియాయై
భవబంధవిదూరిణ్యై	భక్త వంద్యాయై
భవదూరాయై	భక్త సంఘుసుసేవితాయై
భవరోగధ్వంసిన్యై	భక్తాఘపాలితాయై (108)

అష్టోత్తర శతనామపూజాం సమర్పయామి

వనస్పతి రసోద్భూతం సుగంధం గంధబంధురం

ఆఘ్రాపయామి దేవేశి దూపోఽ యంప్రతిగృహ్యతాం ॥

॥ ధూపమాఘ్రాపయామి ॥

ఘృతవర్తిసమాయుక్తం అజ్ఞానధ్వాంతనాశనం।

దీపంగృహాణ దేవేశి దేవాసుర సుసేవితే ॥

॥ దీపం దర్శయామి ॥

భక్ష్యైర్భోజ్యైశ్చలేహ్యైశ్చరసైష్షడ్భిస్సమన్వితం ।

నైవేద్యం గృహ్యతాం దేవి। తుంగభద్రే దయానిధే ॥

॥ నైవేద్యం సమర్పయామి ॥
ఏలాల వంగ కర్పూరైః క్రముకాద్యైస్సమన్వితం ।
నాగవల్లీ దళైర్యుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ॥
॥ తాంబూలం సమర్పయామి ॥
హిరణ్యా గర్భగర్భస్థ మితి॥ దక్షిణాం సమర్పయామి ॥
కర్పూర శకలైర్యుక్తం ఘృతవర్తి సమన్వితం ।
నీరాజనం గృహాణేశి అజ్ఞానాంధ వినాశినీ
॥ నీరాజనం దర్శయామి ॥
ప్రదక్షిణం కరిష్యామి సర్వ భ్రమనివారణం
సంసార సాగరాన్మాంత్వాముద్ధరస్వ మహానఘే ॥
ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ॥
॥ పునఃపూజాంకృత్వా ॥

: ప్రార్థనా :

నమస్తే నమస్తే తుంగభద్రే సుభద్రే
నమస్తే నమస్తే సర్వలోకైక భద్రే
నమస్తే నమస్తే పాపనిర్ధూతముద్రే
నమస్తే నమస్తే పాహిమాం మాం ప్రపన్నం

యస్యస్మృత్యాచనామోక్త్యా తపః పూజాక్రియాదిషు । న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి॥ సద్యోవందే తుంగభద్రాం । మంత్రహీనం క్రియాహీనం॥ భక్తిహీనం తుంగభద్రే । యత్పూజితం మయాదేవి॥ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

అనేన సర్వోపచార పూజనేన భగవతీ సర్వాత్మికా సర్వం శ్రీ తుంగభద్రా నదీ దేవతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు ।

॥ ఓం తత్సత్ ॥